

VÝROČNÍ SHRNUTÍ

2018

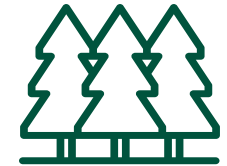
1 187 087 tun

jednorázových obalů uvedli výrobci na trh v ČR

841 601 tun

obalových odpadů bylo v ČR vytríděno
a předáno k dalšímu zpracování

2 226 973
stromů

se loni v ČR
zachránilo tříděním a recyklací papíru

Díky třídění a recyklaci odpadů
z obalů se v ČR loni ušetřilo

20,6 mil. GJ
energie

to je zhruba

29 km²

přírody

62,9 kg

papíru, plastů, skla, nápojových
kartonů a kovů vytrídil v průměru
za rok každý obyvatel ČR

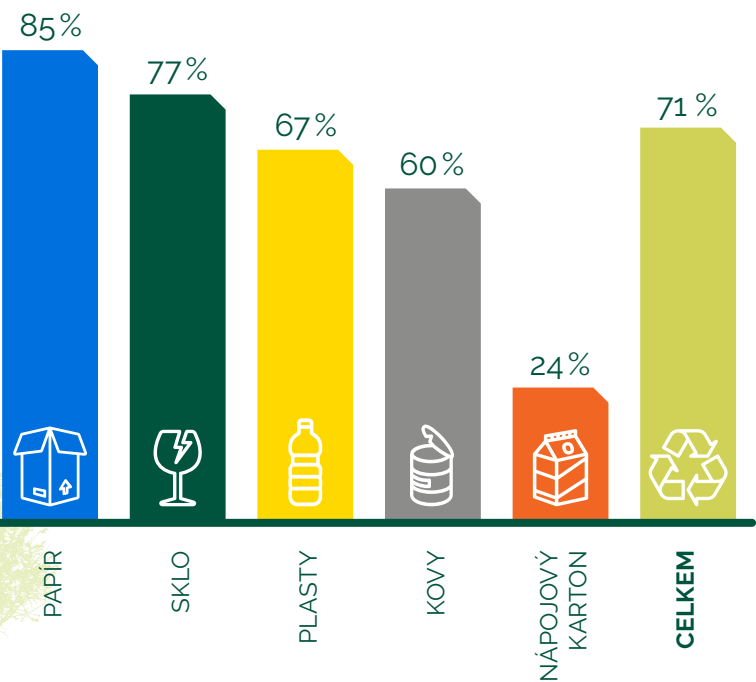
413 089
nádob

na třídění odpadů mají lidé
k dispozici v celé ČR

Systém třídění komunálních odpadů se v ČR kontinuálně rozvíjí již od roku 2000. Díky kvalitní sběrné síti barevných kontejnerů má možnost třídit odpady 99 % obyvatel a 73 % lidí tak již pravidelně činí. S vytríděným odpadem musí ujit v průměru jen 91 metrů.

VÝSLEDKY SYSTÉMU

DOSAŽENÁ MÍRA RECYKLACE OBALŮ

Do systému EKO-KOM bylo ke konci roku 2018 zapojeno 21 052 firem a 6 131 obcí ČR. Díky vzájemné spolupráci průmyslu, obcí, úpravců a finálních zpracovatelů druhotných surovin má možnost třídít odpad 99 % obyvatel ČR.

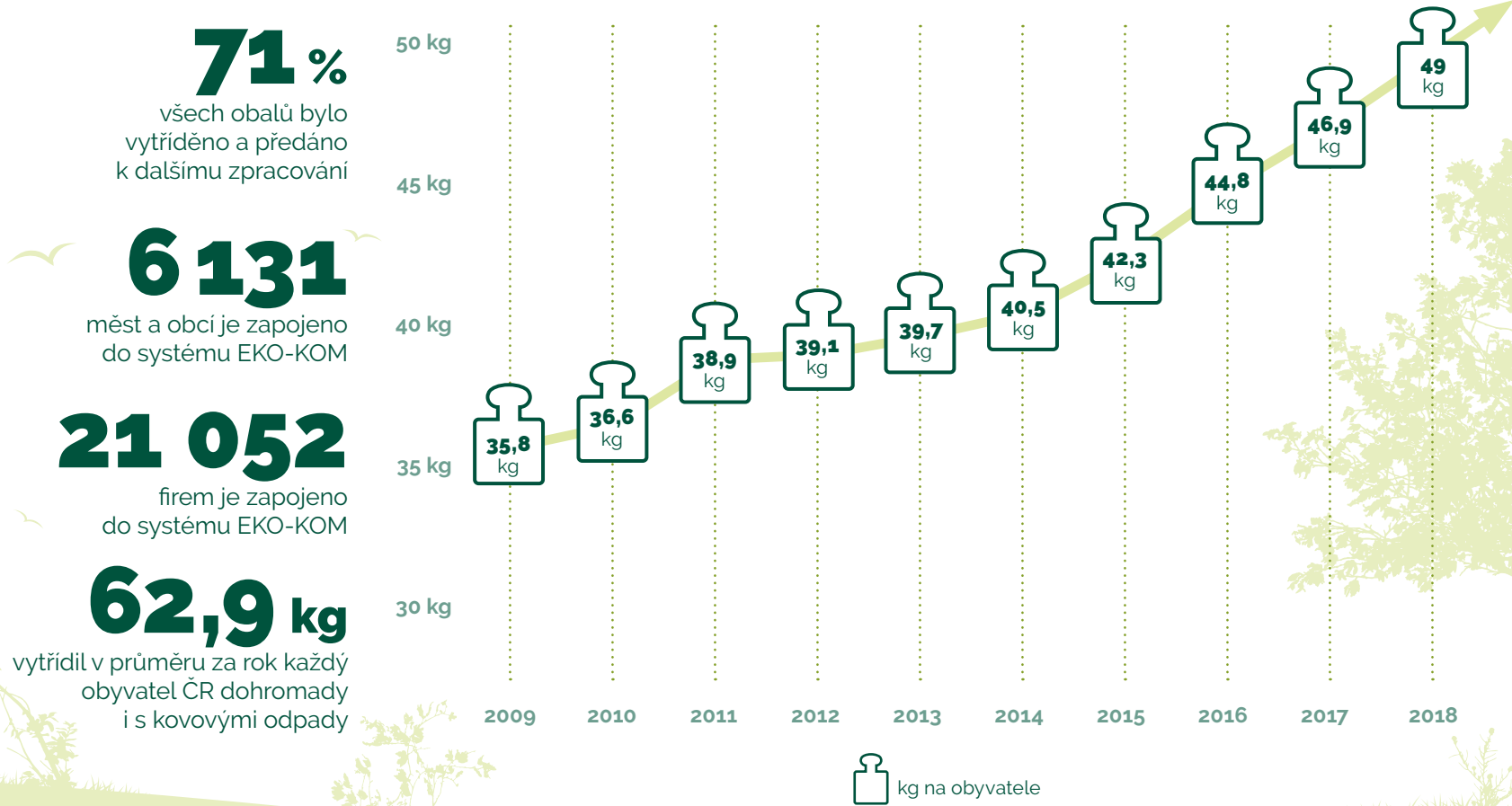
Aktuálně tvoří českou sběrnou síť přes 413 tisíc veřejně dostupných barevných kontejnerů a menších nádob na třídění odpadů umístěných přímo u domů. Na jedno sběrné místo v průměru připadá jen 124 obyvatel, což je v konkurenci ostatních evropských zemí velmi dobrý výsledek.

Díky dalšímu zahušťování sběrné sítě se barevné kontejnery stále více přibližují k našim domovům. V roce 2018 se průměrná docházková vzdálenost zkrátila o další metr, s tříděným odpadem je třeba ujít v průměru už jen 91 metrů. Tyto parametry řadí Českou republiku mezi evropskou elitu.

V uplynulém roce každý obyvatel ČR vytrídil 49 kg papíru, skla, plastů a nápojových kartonů a dalších 14 kg kovů bylo sebráno pomocí nádob, sběrných dvorů, mobilních sběrů a výkupen. Ve sběrných systémech obcí se shromáždilo více než 665 tisíc tun vytríděného odpadu, z toho více než polovinu tvořily použité obaly. Společně se živnostenským odpadem tak bylo v ČR vytríděno a předáno na třídící linky přes 841 tisíc tun obalových odpadů. Vytríděno a předáno k využití bylo 71 % všech obalů uvedených na tuzemský trh klienty zapojenými do systému EKO-KOM.

ODPADY VYTŘÍDĚNÉ PRIMÁRNĚ DO KONTEJNERŮ NA OBYVATELE ZA ROK

(papír, sklo, plasty, nápojové kartony)

71 %

všech obalů bylo
vytríděno a předáno
k dalšímu zpracování

6 131

měst a obcí je zapojeno
do systému EKO-KOM

21 052

firem je zapojeno
do systému EKO-KOM

62,9 kg

vytrídil v průměru za rok každý
obyvatel ČR dohromady
i s kovovými odpady

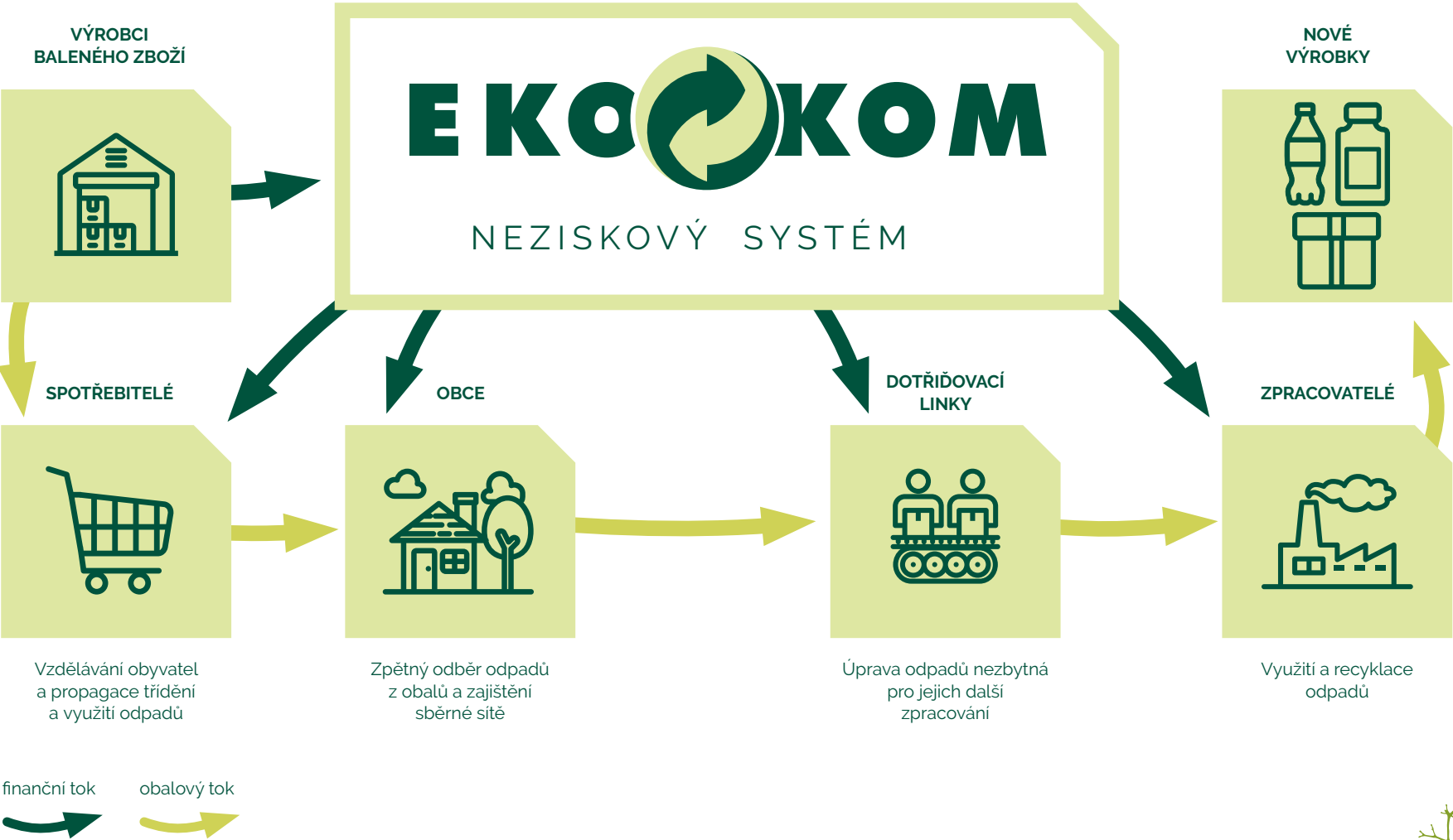
kg na obyvatele

JAK FUNGUJE SYSTÉM EKO-KOM

Systém zpětného odběru, využití a recyklace obalových odpadů je v ČR založen na vzájemné spolupráci obalového průmyslu, obcí a odpadářského sektoru.

Výrobci, dovozci nebo plniči baleného zboží, kteří mají uzavřenou smlouvu s Autorizovanou obalovou společností EKO-KOM, vykazují čtvrtletně množství obalů uvedených na trh či do oběhu v ČR. Z těchto dat je jim následně stanoven poplatek za zajištění služby sdruženého plnění zpětného odběru a využití obalů.

EKO-KOM z těchto prostředků financuje systém sběru, úpravy a využívání obalových odpadů prostřednictvím smluvních partnerů, kterými jsou zejména obce jako původci komunálních odpadů. EKO-KOM se finančně podílí i na úpravě odpadů a v případě potřeby také na finanční podpoře zpracování některých druhů odpadů, u nichž jsou možnosti zpracování omezené.

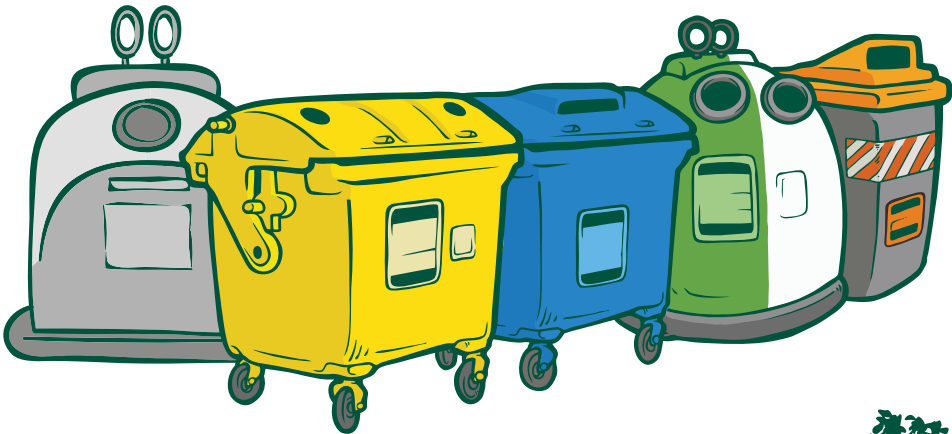
ČINNOSTI AOS EKO-KOM

Aby byl systém zpětného odběru, recyklace a využití obalového odpadu maximálně efektivní, zajišťuje společnost EKO-KOM, a.s., celou řadu činností:

- ☑ Zajištění provozu systému zpětného odběru a využití obalů.
- ☑ Zpětný odběr komerčních obalových odpadů.
- ☑ Hledání odbytových možností pro vytríděné obaly.
- ☑ Odborné konzultace pro klienty a obce.
- ☑ Intenzifikační a optimalizační činnost v obcích.
- ☑ Správa smluvních vztahů s partnery systému.
- ☑ Výzkum a analýzy odpadů.
- ☑ Informační podpora tříděného sběru odpadů.
- ☑ Podpora odbytu problematicky recyklovatelných obalových odpadů.
- ☑ Aktivitty podporující omezení litteringu.

TŘÍDĚNÍ A RECYKLACE OBALOVÝCH ODPADŮ

Z celkových více než 1,187 milionu tun jednocestných obalů uvedených v roce 2018 na tuzemský trh klienty systému EKO-KOM jich bylo 71 % vytrříděno, předáno k úpravě na druhotnou surovinu, následné recyklaci či dalšímu využití. S novým balíčkem cirkulární ekonomiky EU bude silít tlak na zvyšování dosahované míry recyklace veškerých komunálních odpadů.

Na vytrříděné odpady je nutné nahlízet podobně jako na nerostné suroviny. Stejně jako vytěžená železná ruda musí i vytrříděné odpady z kontejnerů projít procesem úpravy, než se z nich stane surovina využitelná ve výrobě. Tříděný odpad v barevných kontejnerech je tedy teprve materiálem pro další úpravu formou dotřídění, která probíhá na třídících linkách. Zde se rozhoduje na základě požadavků zpracovatelů, jaké materiály a jaké druhy odpadu budou dotříděny. Tam vznikají druhotné suroviny pro recyklační průmysl a zároveň zůstávají i složky odpadu, které nejsou pro materiálové využití vhodné. Obecně jsou velmi obtížně recyklovatelné např. měkké kompozitní obaly skládající se z více druhů od sebe neoddělitelných materiálů. U plastových lahví mohou být problematické tzv. shrink sleeves. Problematické jsou i obaly obsahující různá aditiva či velký podíl barviv a laminované materiály. Tyto materiály se proto používají pro výrobu alternativních paliv.

PAPÍR

Papírové obaly se nejvíce blíží ideálu 100% recyklace. V jejich případě je dosahováno až 99 % účinnosti využití. Míra jiného využití vytrříděného papírového odpadu je zanedbatelná. Zhruba jen 1 % je skládkováno nebo energeticky využito v ZEVO (zařízení na energetické využití odpadů).

99 % materiálové využití
**1 % energetické využití
nebo uložení na skládku**

KOVY

Kovové obaly se také blíží ideálu 100% recyklace, a to díky svým vlastnostem, kdy se stávají po nenáročné úpravě hodnotnou druhotnou surovinou pro hutě železných a neželezných kovů.

SKLO

Skleněné obaly jsou na tom z hlediska využití a recyklace obdobně jako ty papírové. 97 % je jich materiálově využito a zhruba 3 % znečištěných nebo nevyužitelných střepů jsou skládkována.

97 % materiálové využití
3 % uložení na skládku

99 % materiálové využití
1 % uložení na skládku

PLASTY

U vytrříděných plastových obalů je situace následného využití komplikovanější z důvodu velké druhové rozmanitosti a jejich vzájemných kombinací. Míra materiálového využití vytrříděných plastových obalů je okolo 65 %, na výrobu certifikovaných alternativních paliv je využito cca 16 %, energeticky využita v ZEVO jsou 3 % a skládkováno je zbylých přibližně 16 %. Patrný je přitom mírný nárůst využití plastů do certifikovaných alternativních paliv používaných většinou při výrobě cementu. To souvisí s technologickou náročností výroby a nedostatečnou poptávkou po recyklátu vyrobeném z plastových odpadů.

65 % materiálové využití
16 % výroba certifikovaných paliv
**19 % energetické využití nebo uložení
na skládku**

FINANCOVÁNÍ SYSTÉMU EKO-KOM A STRUKTURA NÁKLADŮ

FIRMY

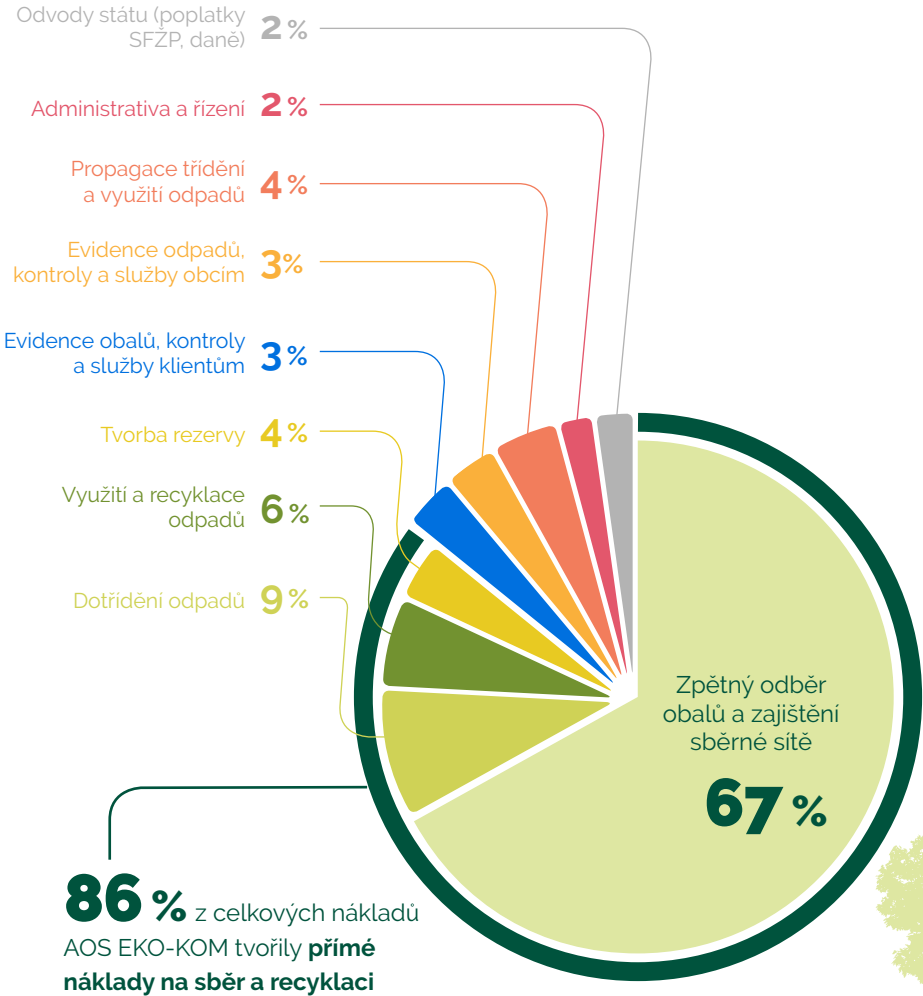
Ke konci roku 2018 bylo do systému zpětného odběru a využití obalových odpadů EKO-KOM zapojeno 21 052 výrobců, plničů či dovozců baleného zboží. Jejich povinností je zajistit pro své obaly zpětný odběr a využití, což plní prostřednictvím Autorizované obalové společnosti EKO-KOM. Za zajištění sdruženého plnění těchto povinností platí do systému poplatky podle množství obalů uvedených na trh.

OBCE a ostatní původci obalových odpadů

Největší část nákladů systému představují přímé náklady sběru a recyklace obalů. Zapojeným obcím hradí EKO-KOM náklady související s provozem sběrné sítě, zajištěním zpětného odběru a předáním obalových odpadů k využití. Odměny pro obce se vypočítávají na základě pravidelného čtvrtletního hlášení o množství, druzích a způsobech nakládání s využitelnými složkami komunálních odpadů, které obce Autorizované obalové společnosti EKO-KOM zasílají. Výše odměn je závislá zejména na množství vytríděných odpadů a roste spolu s účinností systému sběru. Tato částka pomáhá obcím a městům kompenzovat náklady spojené s provozem systému sběru využitelných složek komunálních odpadů. Dalším zdrojem vytríděných tun pro recyklaci jsou obalové odpady vytríděné od firem, obchodů a dalších původců obalových odpadů.

STRUKTURA NÁKLADŮ 2018

Třídění a recyklaci obalů hradí výrobci baleného zboží prostřednictvím systému EKO-KOM. Absolutní většinu, přesněji 86 %, celkových ročních nákladů Autorizované obalové společnosti EKO-KOM, a.s., tvořily v roce 2018 náklady na zajištění dostatečné dostupnosti a obsluhy barevných kontejnerů, dotřídění vyseparovaných využitelných obalových odpadů a zajištění jejich využití a recyklace. 67 % z celkových nákladů představovaly přímé platby obcím za provoz sběrné sítě a zajištění zpětného odběru obalových odpadů, včetně jejich předání prostřednictvím svozových firem k dotřídění a následnému zpracování. Náklady na dotřídovací linky, tedy na samotné dotřídění a úpravu vytríděného odpadu z barevných kontejnerů na zpracovatelné druhotné suroviny, činily dalších 9 %. V případě některých obtížně využitelných odpadů, jako jsou například barevné plastové fólie, musela společnost EKO-KOM finančně podpořit i samotnou recyklaci – na tento účel bylo loni vynaloženo 6 % ročních nákladů. Zhruba 4 % byla použita na tvorbu rezervy určené k dorovnávání případného kolísání cen na trhu druhotných surovin.

Další podstatnou činností plynoucí z udělené autorizace je zajištění povinné osvěty a vzdělávání žáků a spotřebitelů a další činnosti vedoucí ke správnému a efektivnímu třídění odpadů, které Autorizovaná obalová společnost EKO-KOM dlouhodobě zajišťuje. V roce 2018 činily tyto investice do vzdělávání 4 % celkových nákladů systému.

Důležitou úlohou společnosti EKO-KOM danou autorizací je zajištění průkazné evidence všech obalových a odpadových toků, včetně její kontroly a pravidelných auditů. Tyto aktivity loni tvořily 6 % celkových nákladů společnosti. Povinné odvody státu vymezené zákonem tvořily 2 % nákladů a zbylá 2 % pak činily vlastní náklady na administrativu společnosti.

SPOLUPRÁCE S KLIENTY

Klienti do systému EKO-KOM přispívají svými poplatky za zajištění zpětného odběru a využití odpadů z obalů. Řada našich klientů se zabývá CSR aktivitami a snaží se připravit na nové evropské předpisy, zejména CEP a SUP, a tak postupně rozšiřujeme portfolio našich služeb:

- 🔄 **Vzděláváme klienty v současné i připravované legislativě týkající se obalů.**
- 🔄 **Podporujeme CSR aktivity firem včetně dobrovolnických aktivit.**
- 🔄 **Vzděláváme zaměstnance v rámci projektu „Zodpovědná firma“.**
- 🔄 **Pořádáme společně s klienty zábavně-vzdělávací akce na téma třídění a recyklace odpadů z obalů.**
- 🔄 **Poskytujeme klientům konzultace v rámci ekodesignu jejich obalů v návaznosti na možnosti dotřídění a recyklace obalových odpadů v ČR.**

AKTIVITY AOS EKO-KOM V OBCÍCH

Obce a města jsou hlavními partnery Autorizované obalové společnosti EKO-KOM při zajišťování zpětného odběru a následného využití odpadů z obalů. Naším cílem je zajistit dostatečně hustou síť nádob na tříděný sběr, aby byla dostupná a pohodlná pro všechny občany v ČR, a maximalizovat množství vytríděných odpadů. V souvislosti s tím zajišťujeme pro obce řadu podpůrných činností:

- 🔄 **Nabízíme řešení pro realizaci dlouhodobého rozvoje a obnovení sběrné sítě.**
- 🔄 **Pomáháme obcím zvýšit množství vytríděného odpadu a zefektivnit náklady.**
- 🔄 **Poskytujeme městům i obcím součinnost s osvětou v oblasti správného nakládání s odpady a jejich třídění.**
- 🔄 **Podílíme se na výzkumné činnosti v oblasti sběru, třídění a recyklace obalových odpadů.**

OSVĚTA A VZDĚLÁVÁNÍ

Základem úspěšného plnění recyklačních cílů je dostatečně velký počet obyvatel, kteří stabilně třídí své odpady. Bez nich by to nešlo. Pro udržení počtu stávajících třídících a získání dalších je nutné principy třídění a téma správného nakládání s odpady neustále připomínat. Soustavné komunikační a vzdělávací činnosti jsou proto nezbytnou podmínkou pro dlouhodobě fungující systém třídění a recyklace odpadů.

TELEVIZNÍ A ONLINE KAMPANĚ

V roce 2018 pokračovala Autorizovaná obalová společnost EKO-KOM v realizaci dvou spotových televizních kampaní. Lidé si tak znovu mohli připomenout smysluplnost třídění odpadů pod sloganem „Život dává smysl, když je vše na svém místě“, protože i třídění odpadů dává smysl jen tehdy, pokud třídíme správně. Záměna profesí ve spotech zapříčinila nesmyslné situace a ani skleněná lahev přece nepatří do koše na basketbal.

V souvislosti s rezonujícím tématem nakládání s plastovým odpadem jsme pak realizovali online projekt mapující cestu vytríděného plastového odpadu z kontejneru až po vyrobenou druhotnou surovinu. Jak je to s těmi plasty doopravdy, vysvětlil divákům olympijský vítěz v jízdě na kajaku Vavřinec Hradilek ve speciálním videu, při jehož natáčení byla použita technologie 360°. Divák se tak při sledování videa cítí, jako by byl přímo v prostředí třídící linky.

www.samosebou.cz

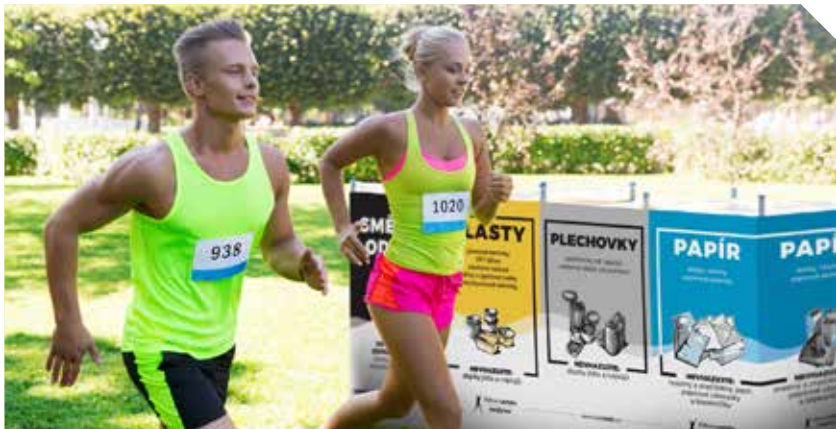

ANTILITTERINGOVÁ KAMPAŇ

Třídění odpadů do barevných kontejnerů je už samozřejmostí pro většinu obyvatel ČR. Přesto však existují stále lidé, kteří bez výčitek odhodí odpad na ulici nebo z jedoucího auta na dálnici. Na problém s odhozenými odpady, tedy na tzv. littering, se snaží upozornit i EKO-KOM. Proto se rozhodl pro spolupráci na projektu Uklidme svět, uklidme Česko.

„Vážíme si práce dobrovolníků, kteří každoročně pomáhají České republice od pohozených odpadů. S organizátory projektu sdílíme stejný cíl – upozornit na to, že odpad nepatří do přírody, ale musí se s ním správně nakládat,“ říká ke spolupráci ředitel oddělení komunikace a marketingu EKO-KOM Lukáš Grolmus.

Litteringu se snaží EKO-KOM předcházet již řadu let nejen stále hustší síti barevných kontejnerů, ale také prostřednictvím projektu Čistý festival, který již několik let učí návštěvníky hudebních festivalů s odpadem správně nakládat a třídit jej. V posledních letech rozšířil EKO-KOM tyto aktivity i o zimní období a na vybrané lyžařské areály. A nově v rámci další podpory správného nakládání s odpady umožní s pilotním projektem „Tříd v pohybu“ separovat odpady i sportovcům na běžeckých závodech nebo v závodech světového poháru horských kol.

VZDĚLÁVACÍ PROJEKTY

TONDA OBAL

Do principů třídění odpadů a smyslu jejich recyklace zasvěcuje Autorizovaná obalová společnost EKO-KOM už malé školáky. Činí tak prostřednictvím školního vzdělávacího programu Tonda Obal, určeného pro žáky 1. a 2. stupně základních škol po celé ČR. V roce 2018 tak naši lektori podrobně seznámili s tématem třídění a recyklace odpadů přes 123 000 žáků.

S odbornými lektory, maskotem Tondou Obalem a tématem třídění a recyklace odpadů se setkávají děti a jejich rodiče i při venkovních aktivitách, kdy je vzdělávací projekt součástí městských akcí pro veřejnost. Loni jsme takto seznámili s tématem třídění a recyklace obalů 67 682 dětí.

www.tonda-obal.cz

Neodmyslitelnou součástí našich aktivit jsou i pravidelné obalové a odpadové konference OBALY a ODPADY A OBCE, kde se setkávají zástupci obcí, měst, podniků a odpadářských organizací v diskusích nad aktuálními tématy z oblasti odpadového hospodářství.

SEMINÁŘE, ŠKOLENÍ A ODBORNÉ KONFERENCE

Pro zástupce zapojených klientů i obcí pořádáme odborné semináře. Pro firmy v systému EKO-KOM zajišťujeme také školení zaměstnanců a osvětovou činnost.

EKO-KOM, a.s.

Na Pankráci 1685/17

140 21 Praha 4

tel: 729 848 111

ekokom.cz

jaktridit.cz

zodpovednafirma.cz